ZÁKLADNÍ ŠKOLA J. A. KOMENSKÉHO CHODOV

Smetanova 738, okres Sokolov, příspěvková organizace

PROGRAM EVVO

Poznámka k aktuálnosti dokumentu: Program navazuje na původní program EVVO školy, aktualizuje jeho cíle, terminologii, témata a formy realizace. Zohledňuje aktuální český rámec EVVO pro období 2026 – 2035 a současné změny RVP ZV. Vzhledem k přechodnému období může škola ve školním roce 2026/2027nadále vzdělávat podle dosavadního RVP ZV; přechod na revidovaný RVP ZV je podle aktuálního harmonogramu postupný od 1. 9. 2028.

1. Úvod a hlavní smysl EVVO

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) je dlouhodobý proces, jehož cílem je rozvíjet u žáků, znalosti, dovednosti, postoje a praktické kompetence potřebné pro odpovědné rozhodování a jednání vůči životnímu prostředí. EVVO propojuje poznávání přírody s porozuměním vztahům mezi člověkem, společností a prostředím a vede žáky k tomu, aby dokázali své poznatky uplatňovat v každodenním životě.

Škola je přirozeným místem pro systematické rozvíjení vztahu k přírodě, odpovědnosti, spolupráce a schopnosti hledat řešení skutečných problémů v místním i širším kontextu. Důraz je proto kladen nejen na předávání informací, ale také na přímou zkušenost, pozorování, badatelskou činnost, praktické aktivity, projekty a participaci žáků.

2. Zaměření školy

Naše škola vnímá EVVO jako součást celkového vzdělávání a výchovy. Usilujeme o bezpečné, podnětné a odpovědné prostředí, ve kterém žáci získávají vztah k přírodě, místu, kde žijí, i k lidem kolem sebe.

- propojovat environmentální témata s běžným životem školy a obce;

- vést žáky k odpovědnému a šetrnému zacházení s přírodními zdroji;

- rozvíjet schopnost pozorovat, zkoumat, vyhodnocovat informace a navrhovat řešení;

- podporovat spolupráci, komunikaci, respekt a aktivní účast žáků;

- využívat školní areál, okolní krajinu a region jako prostor pro učení;

- propojovat EVVO se zdravým životním stylem, péčí o duševní pohodu a bezpečím;

- spolupracovat s rodiči, obcí, odbornými institucemi, ekocentry a dalšími partnery.

Motto školy: „Dnes my pro přírodu, zítra příroda pro nás.“

3. Hlavní cíle programu EVVO

- budovat pozitivní a respektující vztah k přírodě a životnímu prostředí;

- porozumět základním ekologickým souvislostem a vzájemné závislosti člověka a přírody;

- rozvíjet environmentální gramotnost a schopnost pracovat s informacemi a zdroji;

- chápat dopady lidské činnosti na krajinu, vodu, půdu, ovzduší, klima a biodiverzitu;

- rozvíjet kompetence pro udržitelný způsob života a odpovědnou spotřebu;

- vést žáky k prevenci vzniku odpadu, opětovnému využívání věcí a správnému třídění;

- rozvíjet schopnost spolupracovat na řešení problémů školy, obce a místní krajiny;

- podporovat aktivní občanství a přiměřenou participaci žáků na péči o prostředí;

- propojovat místní zkušenost s globálními souvislostmi, zejména v tématech změny klimatu, biodiverzity a využívání zdrojů.

4. Dílčí cíle

- poznávat přírodní a kulturní hodnoty Chodova a Karlovarského kraje;

- pozorovat změny v místní krajině a diskutovat o jejich příčinách a důsledcích;

- podporovat venkovní výuku, terénní pozorování a badatelské aktivity;

- rozvíjet praktické dovednosti při péči o zeleň, školní prostředí a drobné biotopy;

- vést k šetrnému využívání vody, energie, materiálů a potravin;

- rozvíjet mediální a informační gramotnost při práci s environmentálními tématy;

- podporovat společné aktivity žáků, rodičů a školy;

- zohledňovat rozdílné potřeby žáků a umožnit jim smysluplné zapojení do aktivit EVVO.

5. EVVO v ŠVP a ve výuce

EVVO je realizována průřezově a mezioborově. Nejde pouze o obsah přírodovědných předmětů, ale také o příležitost rozvíjet kritické myšlení, komunikaci, spolupráci, občanskou odpovědnost a praktické dovednosti. Konkrétní začlenění odpovídá aktuálnímu ŠVP školy a jeho postupné aktualizaci.

V návaznosti na současný vývoj RVP ZV je vhodné environmentální témata propojovat také s pojetím udržitelnosti a s učením založeným na řešení reálných problémů. Novější pojetí RVP ZV počítá s tématem Udržitelné prostředí; při aktualizaci ŠVP bude škola tuto oblast postupně promítat do vzdělávacích obsahů a výstupů.

6. Tematické oblasti EVVO

Příroda a biodiverzita

- druhy a jejich stanoviště, ekosystémy, ochrana přírody, opylovači, ptáci, péče o zeleň, pozorování v terénu

Voda

- koloběh vody, význam vody, hospodaření s vodou, sucho, zadržování vody v krajině, kvalita vody

Půda a krajina

- význam půdy, eroze, hospodaření v krajině, městská a příměstská krajina, adaptace na změnu klimatu

Klima a změna klimatu

- počasí a klima, příčiny a projevy změny klimatu, adaptační opatření, energetika, uhlíková stopa přiměřeně věku

Energie

- obnovitelné a neobnovitelné zdroje, energetická účinnost, úspory energie, odpovědná spotřeba

Odpady a cirkulární hospodářství

- předcházení vzniku odpadu, opětovné použití, třídění, recyklace, kompostování, životní cyklus výrobků

Udržitelná spotřeba a stravování

- lokální a sezónní potraviny, plýtvání potravinami, obaly, spotřebitelské rozhodování

Doprava a veřejný prostor

- vliv dopravy na prostředí, bezpečná a šetrná doprava, pěší a cyklistická doprava, kvalita veřejného prostoru

Zdraví a životní prostředí

- ovzduší, hluk, mikroklima, pohyb venku, zdravé prostředí školy, bezpečné a zdravé návyky

Člověk, obec a region

- místní problémy životního prostředí, historie a tradice regionu, veřejná správa, participace žáků

7. Zařazení do vzdělávacích oblastí

Na 1. stupni budou environmentální témata přirozeně propojována zejména s oblastmi Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce, dále s českým jazykem, matematikou, informatikou, výtvarnou a hudební výchovou a tělesnou výchovou.

Na 2. stupni zejména s přírodopisem, zeměpisem, fyzikou, chemií, výchovou k občanství, výchovou ke zdraví a Člověkem a světem práce. Environmentální témata budou podle možností školy propojena také s jazyky, matematikou, informatikou a dalšími vzdělávacími oblastmi. Konkrétní časová dotace je součástí učebních plánů a tematických plánů jednotlivých předmětů; EVVO není chápána jako samostatný předmět.

8. Očekávané kompetence žáků

- rozumí základním vztahům mezi živou a neživou přírodou a člověkem;

- umí pozorovat, popsat a jednoduchými metodami zkoumat environmentální jevy;- dokáže vyhledávat, porovnávat a přiměřeně kriticky posuzovat informace;

- chápe význam biodiverzity a potřebu ochrany přírodních zdrojů;

- dokáže popsat vybrané místní a globální environmentální problémy a navrhnout přiměřené možnosti řešení;

- uplatňuje šetrné návyky v zacházení s vodou, energií, materiály a odpady;

- spolupracuje při projektech a praktických aktivitách a dokáže reflektovat jejich výsledky;

- chápe, že jeho každodenní rozhodování může mít dopad na okolní prostředí.

9. Školní projekty a aktivity

- alespoň jeden výraznější environmentálně zaměřený projekt nebo celoškolní/třídní akce za školní rok;

- Den Země a další tematické dny podle aktuálního školního kalendáře;

- badatelské a terénní aktivity v okolí školy;

- pozorování a péče o školní zeleň, ptačí budky, krmítka a další drobné prvky podporující biodiverzitu;

- exkurze, návštěvy ekocenter, muzeí, naučných stezek a dalších vzdělávacích institucí;

- projekty zaměřené na odpady, vodu, energii, klima a udržitelnou spotřebu;

- výstavy, nástěnky, školní web a další formy sdílení výsledků žákovské práce;

- zapojení rodičů a veřejnosti do vybraných environmentálních aktivit.

10. Ekologizace provozu školy

Škola bude podle svých technických a finančních možností průběžně snižovat svou environmentální stopu. Důraz bude kladen na prevenci a dlouhodobě udržitelná opatření.

Voda – kontrola úniků, šetrné používání vody, osvěta a podle možností opatření k úspoře vody.

Energie – úsporné osvětlení a spotřebiče, správné větrání a vytápění, sledování spotřeby a hledání možností úspor.

Odpady – předcházení vzniku odpadu, třídění, sběr baterií a dalších vhodných složek, omezení

jednorázových výrobků.

Materiály – omezení zbytečného tisku, přednost elektronickému sdílení, opětovné využívání pomůcek a materiálů.

Zeleň a biodiverzita – péče o školní areál, podpora druhové rozmanitosti a vhodné prvky pro živočichy.

Doprava – osvěta o vlivu dopravy na prostředí a podpora bezpečných šetrných způsobů dopravy.

Zdravé prostředí – péče o kvalitu vnitřního prostředí, čistotu, větrání, akustickou pohodu a bezpečí.

11. Spolupráce a partnerství

Škola bude podle aktuální nabídky a potřeb využívat spolupráci s městem Chodov, odbornými institucemi, ekocentry, neziskovými organizacemi, správci lesů a chráněných území, muzei, středisky volného času a dalšími organizacemi. Naváže přitom na dosavadní kontakty školy, například s DDM Bludiště, městem Chodov, ČSOP, Lesy ČR, ekocentry Karlovarského kraje a dalšími místními partnery. Konkrétní organizace a programy budou každoročně ověřovány podle aktuální nabídky, odbornosti, dostupnosti a potřeb školy.

12. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- průběžně sledovat nabídku DVPP v oblasti EVVO a vzdělávání pro udržitelnost;

- podporovat praktické metody využitelné ve výuce – badatelství, venkovní výuku, projektové učení a práci s místem;

- sdílet zkušenosti z realizovaných projektů a aktivit mezi pedagogy;

- využívat nabídku odborných institucí, ekocenter, univerzit a dalších vzdělávacích organizací.

13. Koordinace a plánování

Program EVVO je dlouhodobým rámcem. Na jeho základě bude škola každoročně zpracovávat konkrétní plán EVVO pro daný školní rok. Ten stanoví hlavní priority, plánované akce, odpovědnosti, spolupráci s partnery a způsob vyhodnocení. Koordinace EVVO bude zajišťována pověřeným pracovníkem školy v součinnosti s vedením školy a pedagogickým sborem. Jméno koordinátora bude uvedeno v aktuálním ročním plánu EVVO.

14. Evaluace

- vyhodnocení splnění plánovaných aktivit na konci školního roku;

- reflexe přínosu projektů a exkurzí žáky a pedagogy;

- sledování zapojení tříd a žáků do aktivit;

- hodnocení vybraných opatření ekologizace provozu školy;

- zohlednění podnětů žáků, pedagogů, rodičů a partnerů školy;

- úprava programu a ročního plánu podle výsledků evaluace.

15. Informační zdroje a aktuální odkazy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – RVP ZV: https://edu.gov.cz/dokumenty/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/rvp-zv-ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-vzdelavani/

Aktuální revize RVP: https://edu.gov.cz/dokumenty/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/aktualni-revize-ramcovych-vzdelavacich-programu-rvp/

Ministerstvo životního prostředí – Státní program EVVO 2026–2035: https://mzp.gov.cz/cz/agenda/environmentalni-nastroje/environmentalni-vzdelavani-a-poradenstvi/statni-program-evvo-na-leta-2026-2035

CENIA – Česká informační agentura životního prostředí: https://cenia.gov.cz/

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR: https://aopk.gov.cz/

16. Závěrečná ustanovení

Program EVVO je živým dokumentem školy. Bude průběžně aktualizován v návaznosti na změny školního vzdělávacího programu, potřeby školy, aktuální environmentální témata, nabídku partnerů a změny relevantních vzdělávacích dokumentů.

V Chodově, 1. září 2026

Aktualizované znění pro školní rok 2026/2027

Zpracovala: Mgr. Smolková Eva - koordinátor EVVO

Mgr. Iva Šípová – ředitelka školy